

7005

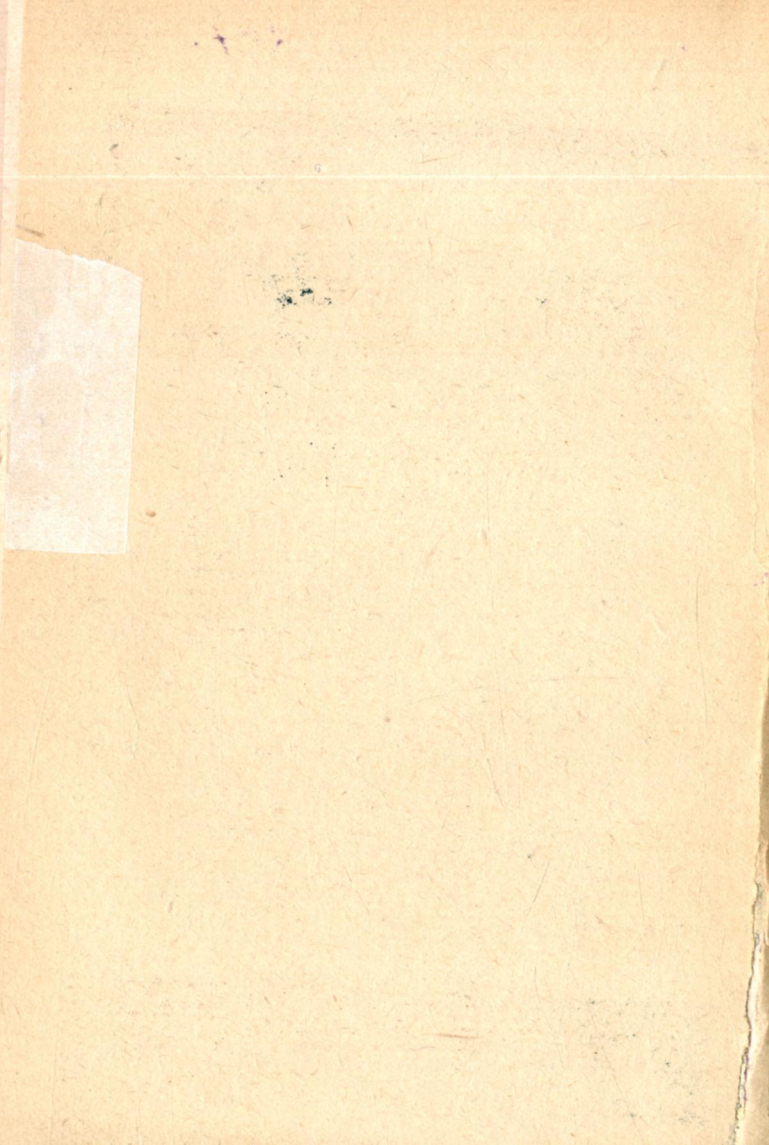
30267

Л. В. А.
В. И.

ЛФЕВІІ

к

06/10

~~30267.~~

ОЛ. БАБІЙ.

ПОЕЗІЇ.

Із циклів :

„ПРАМАТИ“

„ПІД ШУМ ПРУТА“.

~~87005~~

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА „НОВИНА“.

ЛЬВІВ - КИЇВ 1925.

Львів, Бібліотека
АН УРСР

Ш5(2=Ув)5-65Я44

Окладинку і марку —
:: автолітографію ::
виконав артист-маляр
ПАВЛОКОВЖУН.

Відбито в літографії
М. АНДРЕЙЧИНА.

Львівська державна
наукова бібліотека

№

169

ПРАМАТИ.

З лябіринтів засвітних, замком тайни замкнutih,
У терновім віночку, безконечного ранку
Йде Прамати істніння від джерел незбагнutih
І розносить нам вина у розбитому збанку.

Йде усміхнена, п'яна, йде опльована черню —
І од віку до віку всім розносить дарунки.
А хоч кровю стікає її серце у терню,
Вона кличе у вічність: — Пийте! Пийте всі трунки!

І усі покоління, жебраки із царями
Шлють до неї молитви, прославляють піснями;
Птичка, цвітка безмовна і пилинка незнана.

Хоч тебе я богине вмів хулити проклоном,
То сьогодні в покорі я приходжу з поклоном:
— Неє первопричинна, — шлю тобі я: — Оссанна!

С Л О В А.

Сказати щось бажав я тобі нині,
Стрічаючись на вулиці нечаїно.
Вже відхилив я завісу в святині
Й просив: — Поглянь у Sanctuarium, — в таїну.

Та не знайшов я слів ані кольорів,
Щоб змалювать веселку многоцвітну,
Не підшукав я тонів ні узорів,
Щоб передать симфонію засвітну.

Я говорив про осінь в селах сонних,
Про Музу, що вже жде твого жнива,
І був мій дух — напнятий лук — тятива,

Й чернець у псальмах коліноприклонних.
Ми розійшлись. Сказав я на працання:
— Слова — полова, — зерном в — мовчання.

НОКТЮРН.

Вечір. Вечір... Шелестами дише..

Кучері у нього з шовку, з шовку...
Люлі люлі...

Леготом колише.
Люлі, люлі... День заснув, замовк.

Вечір.. Вечір.. Не кажи нічого.

Тихо йдім як тіни полем, полем.
Чую, чую стукіт серця твого
І мовчання божеський глагол.

Тихше.. Тихше.. Тихо... ані слова.

Хтож уміє в слово тайну влиги?
Погляд, усміх — найвірнійша мова.
Глянь на мене... усміхнись і цить.

Тихше.. Тихше.. Ніч за нас говорить.

Все ми вже сказали мовчки, мовчки.
Світ містерій в серцях наших творить
Ніч безока і німа Любов.

Ніжно... Ніжно.. Пригорнися ближше

До моєї груди без тривоги.
Чувш? В серці заповіти пише
Янгол білий з зоряних чертог.

Т И.

Ти така тиха, така ласкава, така покірна
Немов молитва, молитва ревна святовечірна,
В твоїй розмові не скрилась пісня веспи безжурна,
В ній все дрімає в обіймах смутку мотив ноктюрна.
В твоєму серці мов у пеленах з мяти і шовку
Тихо заснули мрії крилаті в тайному сховку.

В твоєму зорі мов образ цвітки в плесі ручаю
Відбився смуток землі моєї, мого краю.

А твої очі не сяють ясно не мов зірниці —
В них молитовність лямпад престольних в святій
[каплиці.]

Чужий для тебе весільний гамір, суєтність шуму.
В уста цілуєш німу черницю - сестру задуму. —

І тільки часом у ясне свято, весняне свято
До тебе лине радість у гості мов ластівятко —
Моєму серцю ти така мила, ти така рідна —
Бо ти журлива, як ніч осінна, як ніч погідна.
Бо ти у своїй чудній задумі так наївненька,
Мов немовлятко, немов дитина мала, маленька

НАІВНЕ

У городі розцвилась лілея.
Така гожа, — краси й не змаляю.
Цю лілею зірвать захотів я,
Та кому ж я її подарую?

Ти поїхала ген, ген далеченько
І забрала мій сон із собою.
А лілея схилилась низенько,
Може тужить й вона за тобою?

Ця лілея струнка і висока
Все сумна мов сирітонька бідна.
І самотна вона й одинока...
Чи це може сестра твоя рідна?

Заглядаю що ранку з віконця,
Як лиш сонце в кімнату загляне:
Нім до дому верне моя донця,
То лілея зів'яне. . зів'яне.

А я знаю всі химери доні.
Знаю добре, — любиш ті цвіточки.
Ти поклалаб лілею в фляконі,
Й цілувалаб ніжно всі листочки.

Сяду, сяду та й напишу листа,
Й горностаєм пішлю я за нею:
— Повертайся дівчино до міста,
То дістанеш від мене лілею.

НЕ ЙДИ.

Досить вагань.
Не йди, остань.
Хвилину.
Краси... краси...
Для нив-роси
Краплину!

Життя мене
До долу гне
Мов г'льоби.
Не йди, чекай
І руку дай
Без злоби.

Підняти з дна
Мене одна
Ти знаєш.
Для моїх мет
Гігантний лет
Скриваєш.

Скажи... скажи...
Заворожи
В сон - зілля.
Хто-ж вік живе?
А час пливе,
Як хвиля.

Погляне ніч
Колись до віч
Нам грізно.
І шепне тьма:
— Дарма, дарма...
За пізно..

МОЄ МИНУЛЕ.

Ти і не питайся про моє минуле.
Бо моє минуле — незаписана карта.
Були сподівання і гріхи десь були.
Але все те разом — спомину не варта

Так. Я признаюся. Я блукав не мало.
Скрізь фатаморґана, все на роздорожу.
Та життя сміялось з мене так зухвало,
Й терням оплітало кожну мою рожу.

Гнала мене спрага дивна, незбагнута,
Пробував я пити не з одної чаші.
Але всюди була десь на дні отрута.
Ти аж вина влила в келіхи всі наші.

Не жартуй. Признайся, що і в твоє серце
Хтось вже стукав трішки сміло перед мною.
Я не заглядаю під твоє реберце,
А ти не турбуйся про минувшість мою.

Впрочім, — як хмаринка весняного ранку
Вкриє синє небо, — сонце ще не гасне.
Як джерельну воду випем до останку
Джерело знов ллється свіже, чисте, ясне

Все, що пережито, це акорди пробні.
Це прольог. А драму ти аж відогравш
Я ж почав лиш жити нині. Так, сьогодні.
Ні, — тоді в театрі. Тямиш? Памятаєш?

О Ж И Д А Н Н Я.

Вийдеш — як вечір килими розстеле.
Вийдеш напевно.
Ти ж сама знаєш дуже добре Леле,
Що тужу ревно.

Неначе в казці — на утіху мою
Вийдеш із хати.
Тихо прилинеш янголом спокою,
Звуком сонати.

Вийди. На хвилю... на одніську хвилюку,
Як привид сонний.
Твоя розмова — пахоці васильку
Спів жайворонний.

Вийдеш.. І усміх твоїй буде глибокий,
Як синє море.
В ньому затоне біль мій одинокий,
Смуток і горе.

Вийди. Хай роскіш чиста і певинна
В очі нам гляне.
Будем безсмертні — кожна нам хвилинка
Вічністю стане.

ТАЙНА.

Не кажи нікому, що нам явився Вішну.
І заховай у тайні наш клейнот,
Сини землі кидають до болот
Трояндний цвіт, любов святу безгрішну.

І не вір, що люде славлять в життю кохання.
Це в піснях лиш, в стрічках брехливих книг.
В життю падуть мамоні лиш до ніг,
А на любов плюють всі без вагання.

Зрозумій, що любов — метелик ніжнокрилий:
Діткнеться хтось, — облетить пил з крилець.
І вже життю метелика — кінець.
Загине він розтоптаний, безсилий.

Знай, що й рідний брат вкраде твоїй скарб з пре-
І замінить у іграшку марну. [стола
Розвіє чар твоєї казки, сну.
І струни всі зірве і з гарф твоїх й Еола.

Защобечи юрбі один мотив пращальний
І лиш в вирії, у соняшні світи.
Там на остров, де буду я — і ти.
І знай: — Любов цвите лиш в царстві тайни.

ПОЕЗІЯ БУДЕНЩИНИ.

Як гарно, як любо і як солодко
До твого дому зайти, заблукати,
Присісти в куточок, у затишній холод,
Й балакати з тобою, мов з сестричкою брат.

Як любо, як добре і яка то втіха
Почати буденні, пусті розговори,
І слухать наївні слова із уст твоїх,
Неначе пити нектар солодкий із амфор

Як любо провадить велику нараду,
Й рішати з тобою поважні проблеми:
— Що ліпше? — Какао, чай, чи шоколад?
І до якого кіна ми у вечір підем?

Як мило дивитись в твої оченята
І думати скрито, тихцем, без тривоги:
— Ні, ти не красуня — в тебе носик кирпатий,
Але я тебе люблю, бо ти добра, як Бог.

Або положитись на твоїм дивані
І так закурити собі „Cigarillos“,
Та слухать як стогне старий фортецяя
Про сині фіялки, про рожі і боз.

Дивитись як жваво твої пальчики білі
Біжать по клявішах мов малесенькі миші,
Й чекати коли ти закінчиш свій кадрили
І шепнеш: — „Встидайся. Ти хлопча вже спиш?“

— Я ж трішки брехливо відповім церемонно:
Але, деж-би я смів при музиці дрімати?
(Хоч і справді мене давно ломить вже сон,
Від невмілої гри мені хочеться спати).

Я буду плескати в долоні облесно
І ревно кричати: — Славно! Bis! Bis! Bis! —
Клястися, що граєш, як Шопен чудесно.
(Хоч ти все береш „F“ — замість „Fis“).

Так, будем шукати поезії будня,
Ловити в дрібницях предвічне, таємне;
Зовсім не бажати понадхмарних облуд
І тішитись тим, що на стежці знайдем.

ІМПРОВІЗАЦІЯ.

Не треба скарги ні нарікань, не треба.

Я лише тобі признаюся, що ціле життя, як лицар, ношу на спомин чорну шарфу — дарунок від моєї самотої коханки — Самоти.

Міліони, міліони людей, а я між ними — мева занесена вітрами в чуже гніздо, між птиці іншого стада — я фалшивий, мольовий звук у музиці весільній.

І серед юрби на смітниках життя, я ще більше самотий, як в тіні райських дерев самоти і тишини.

Між братами я все був чужинцем, у своїй вітчизні я вигнанець і скиталець, на якого вказують усі з недовірям: — Хто він? Він з нами чи проти нас?

А я з ніким і проти нікого. Я тільки з собою і проти себе.

Я побудував собі вежу Вавилон

Моя душа говорить до всіх і вся — незрозумілою мовою.

Де для других джерело втіхи, для мене озеро смутку.

Що для братів цвіт папороти, — для мене суєтне перекотиполе.

Коли чийсь захланні руки згортали скарби навіть на побовищах, я голодний і обдертий стояв задивлений в молочний шлях, питаючи: — Хто в Бог?

Коли брати мої не щадили для своїх мрій

вселюдських жертв і моря крові, — я сумував над трупом цвітки, роздавленої колесом гармат.

Живу на дні сучасного, а душа моя на верхах майбутнього — і мрія моя далеко за тисячу літ.

Чи диво, що оминаю людські пороги, як жахливі марева минулого, присипаного порохом забутих віків.

І чи диво, що нерозумно мені, що моя вітчизна не на землі, що я родився на іншій, яснішій планеті, що я дитина небес і тільки за первородний гріх, творець прогнав мене на цей падолю плачу і покути, де я ходжу сумний, понурий як упавший янгол.

Чи диво, що нерозумно мені здається, — я не людина, а палаючий аероліт, що лине самотний у безконечність, спалюючи сам себе, минаючи байдуже зорі і місяці холодні, вигаслі, мертві...

Не дивниця, що коли я стрівув тебе перший раз, — я зрозумів, що ти не вигасла зоря, не мертвий місяць із лицем холодного трупа — так... як всі...

Я зрозумів, що ти також палаючий, самотний метеор, за яким я тужив від хвилини, коли Невідомий кинув мене у безмежні простори, не сказавши навіщо і куди?

Я ще не сказав тобі ні слова.

Мовчать мої уста і ти навіть не знаєш для кого писало моє перо ось ті слова...

Але я вірю, я знаю, я прочуваю, що у дальшу таємну мандрівку я поїду не сам.

Зі мною поїду заблуканий аероліт — Ти.

НЕ ПИТАЙ.

Не питай мене, чому схиляю чоло, тоді як радість і усміх грає на твоїх устах.

Я думаю про те, що всяка радість і сміх, — це тільки скоропогасаючий промінь серед темряви вічного терпіння.

І коли ти стоїш перед дзеркалом, любуючись гнучкістю свого стану і поранковою свіжістю личка, — я думаю над тим, що твою красу зявить колись холод старости, що цвітку твого життя скосить невидима коса, невмолимого Косаря — смерти...

А коли вдивляюсь в ясну глибіню твоїх погідних віч, тоді тобі здається, що я люблюся тим полум'ям кохання, що криється у них на дні.

Ні, не вгадала ти моїх дум, не вгадала.

Я думаю про те, що замість молодечої радості у твоїх очах колись дріматиме старечий смуток і втома і що очі твої, які сьогодні здається, бажалиб доглянути й поглинути всі загадки і тайни — колись замкнуть свої повіки, а їх самих поглине тайна і загадка.

І коли я впиваюся чаром твого погляду, я лину думками у майбутнє і бачу, бачу тебе там за межами істніння.. Я бачу тих черв'яків, що будуть гніздитися у твоїх очодолах.. так.. Я бачу плазунів, огидливих хробів, ситих, слизьких, вигодованих соками твоїх мертвих віч.. хробів, що ліниво вилазять із твоєї гниючої чашки і свуються, повзають по твоїм мертвим обличчю.. яке сьогодні дивує весь світ своєю красою і тисячі сердець

приневолює радісно забитись із туги за твоїм коханям, за твоїм одніським ласкавим поглядом...

Навіть тоді, коли б я цілував твої уста, то на моє чоло лягла б хмара смутку й терпіння.

В такі хвилини я думав би над тим, що твої солодкі уста зміняться колись у жменю пилу й пороху, зпоза якого забіліє жахливий ряд зубів мертвецького кістяка.. і що уста твої, за яких цілунок я віддав би усі скарби світа, колись цілуватиме холодна, сира земляця...

Не дивуйся, що нашу солодку розмову я перериваю повурим мовчанням — бо в таку годину таємним оком уяви я бачу, як гніздиться могильний жук, або й гадюка у черепі твоєї голівки, яка нині сповнена мріями про красу, любов і роскоші неземні...

Я бачу, як твоя животворна груди, спрагнена тепер моїх пестоців і великого гріха, колись буде кормом для корінців намогильної плакучої берези й буряну.

Сьогодні чи завтра із обіймів любови ми попадаємо в обійми смерти... Нірвани, якої не омипеш, не ублагавш...

Я бажаю прогнати ті чорні думки, але вони повертають до мене гайворонням і жалібно крачуть, що все життя — це тільки човен, яким мандруємо по морю тайни від одного берега вічності до другого.

Чому ж не візьмеш мене у свої обійми, щоб у хвилях роскоші потонула моя свідомість — як тонуть палаючі іскри пожежі, упавши у глибінь океану?

П І Д П И У М П Р У Т А

ВРАЖЕННЯ З МАЯДРІВКИ.

МАНДРІВКА.

Кинув я місто горем задалене, — як Ляокон.
Смуток сполошив я з віч моїх втомлених.

Іду волоцюгою в борах розмолених
І знов дитина я — і вітрогон.

Не пізнаю вже сам себе я.

Хто це змінив ся? Я? Чи земля?

Знаю! — Заснув я вранці на скелі

Під омофорами тиші.

Чугайстер душу вкрав у тій хвилі.

Вставши, почув я плід у душі.

Душа вагітна. Радість мій плід.

Його пеленами — світ, увесь світ.

Склоном Бескиду йду у безкраї.

Чую, — що сонце, гори і гаї,

Час і простори й уся земля

Часть мого духа, — сон мого „Я“.

Броджу. Сміюся. З сонцем братаюся,

Сватаюся, люблюся з темними хмарами,

В тан йду з зірницями — парами, парами...

Ніч святойванська. Дивний аркан.

Хто музикантом? — Мавка і Пан.

Серце — у лісі поганський костир.

Пісня палає полум'ям офір.

Клонюся. Молюся в піснях безгрішних:

Чи то рай, чи то гаї? На землі я, чи во вишних?

НІЧЛІГ У КОЛИБІ.

Втома гладить сонні сплющені повіки.
З ватри похід стелю кучерявий дим.
Вітер вовком вив, шуми — повіпь рік.
Сміється грім.

— Господи помилуй!

— Господи помилуй!

— Відпусти гріхи!

Край ватри шепчуть пастухи.

Схмарені обличчя, зір — душа лісів

Ноша споконвічна — з княжих ще віків.

Серце голубине,

Все життя дитинне.

Світ їх — полонина поміж двох верхів.

Що для них всі зміни влади, вітчизна?

Вони знають зміну — осінь і весна.

Що для них всі тайни життєвих містерій?

Загадки укриті в космосі, етері?

Їм не знапа мука всіх шукань, тривоги.

Все они пізнали,

Все вони вгадали.

Джерелом їх правди й мудрости — є Бог.

А на всі печалі, горе і па битву,

Мають лік — молитву.

В них одна потіха у терпіннях всіх:

— „Отче наш іже єси на небесіх“.

Ніч іде в гостину — стукає у двері.

Вівці за стіною сонно: — дзінь, дзінь, дзінь!

Із поклоном просить мене до вечері

Забутих предків тінь.

НЕВИСЛАНИЙ ЛИСТ.

Скажи: Чому тебе нема у горах тут зі мною?
Двом душам любо враз молитися красі.
Так гарно бігалаб ти босою ногою
По цих струмочках все холодних, по травах і росі.

Ти любиш ліс. І гори теж. Мені ти говорила,
Що усміх твій цвіте лиш в самотних галях.
Тебеж як і мене місто в кістях здавило
Наче ястріб писклятко у гнізді на верхах.

Так жаль. Як солодко булоб усісти на скелі
І слухати твої ті розмови чудні —
Чи питати: — Що яснійше — сині Прутові хвилі
Чи задумані вічно твої очі сумні?

Або читати книжку: „Життя святої Гертруди“
Й так заснути у лісі, як вколише нас шум;
Забути, що там бій, ворожнеча, злі люде,
Що одинокій мій приятель — нерозлучимий Сум,
Знаєш — як би ти прийшла — менеб ти не пізнала:
Давно смуток весь час хмарив ясний мій зір.
А нині — вся журба в горах десь заблукала
Яж сміюся, регочусь в лісі наче Сатир.

Не зрадив я тебе ще й досі — совість моя чиста.
Стрічаю й тут людей та думаю: — Товпо!
Богато тут красунь назізджалось з міста,
Чомуж нема лиш Леонори (З творів Едґара По)?
В такі хвилі, повір — в серцю жалю морози,
Туга стелить на шлях чорний, чорний саван.
Я думаю про когось, в кого серце з мімози,
А душа — як сніг білий на верхівях Горґан.

НА ГУЦУЛЬСЬКІМ ВЕСІЛЛЮ.

Гуляй Гуцулочко, радій!
П'яній з утіхи і похмілля.
Горілки меду не жалій —
Деж твоє кралечко весілля.

Танцюй! Бо може завтра вже
Загляне смуток твій до хати,
А нужда в плуг тебе впряже.
І буде путь життя орати.

Я бачу: Нані ти ось тут
Аж заливаєшся піснями,
А завтра в Косів чи до Куг
Ти помандруєш з бесагами

Сім миль до жида понесеш
Пять фунтів бриндзі, трошки будзу,
А звідтам двигати будеш
Овес на хліб і кукурудзу.

А може, як мине цей день,
Й скінчиться це гучне весілля,
Ти підеш з жінцями ген. ген,
На панський лан аж на Поділля?

Будеш там жати лан чужий.
Мов зорі стануть густо копи.
Самаж за працю й труд важкий
Дістанеш від копи — два снопи.

А любчик сам твій прожив
Весь вік в богацькій десь колибі,
А може брат його убо
У сварці на одніській скибі.

Сьогодні він у аркані
Жене як вихор метелиця,
Хто зна? Його десь на весні
Убо і зрубана ялиця.

Ні, ні, не те! — жандарми йдуть —
Багнети сяють — глянь в долину.
То любка у тюрму замкнуть
За те, що бився за Україну.

Танцюй і пий для забуття,
Ще й закури Гуцулко файку.
Нехай хоч нині все життя
Нагадує чарівну байку.

НА ШПИЛІ ГОВЕРЛІ.

Яка краса!

Благословенний нехай буде

Господь і небеса

І люде.

Ціла земля і вітчина моя.

За холмом холми — стиглі груди, лоно

Землиці сплячої у сні.

Гаї, плаї —

Вали мовчазливі грізні

На океані.

Весь світ — розсміяний леґінь.

Вниз підо мною хмари — тінь.

Ген простелилась срібноткана.

Мережка в шафірнім десені.

Хтож її ткав?

Благословенні!

Але чомуж і тут

В країні радости і чару

Скорпіони в серці не заснуть?

Мій сміх скривається за хмару,

А серце точить лютий біль

Немов кивот святині цвіль?

Подивлюся над Тису, подивлюся в останнє:

Чужинецькі хмари ген знад Праги звисли.

До Дністра оглянусь — там знов сонце раннє

Гасить чорна відьма, що прийшла знад Висли

На Сході — в боярських ледах Прут наш рине.

А на Збручі? — кордон! Меч в серці України:

І де би не стала лиш стопа моя одна.

На рідній нам землі — нам всюди чужина.
Хоч в гори ми пішли — від смутку не втечем,
Бо скрізь чуже ярмо з собою ми несем.
Неначе вязень той, що йде з кута у кут,
Й волочить у тюрмі кайдани — там і тут.
Послухаю: — Кождіська деревина
Шепоче й тут: — В неволі Верховина!
Похилюся — питаю і ручай:
— Скигальче, де твій рідний край? —
Здається все, що й на верхах,
На шпильях скелях й берегах
Зловіщі написі судьби:
— Ви всі рабц! —
Так! Всюди, всюди бачу слід,
Тих слів, які лиш кровю стерти!
— Невільник ти і весь твій рід —
Од нині і ввік — до смерти!

* * *

О, щоб я віру мав у тебе Боже мій!
Упав би я на шпиль Говерлі,
Збудив би я молитви давно вмерлі,
Скрівавив скрань в поклонах об каміння
І змивби шпиль слізьми великого терпіння
Піднявши руки ген високо понад хмари,
Я крикнув би: — Єгово, досить кари!
Грізний і Всемогучий! Візьми вже свою чашу,
Дай бачить хоч у сні на волі землю нашу.
Ти, невмолимий Отче наш!
Таж і мала твоя пташина
Гніздо десь має в чистім полі.

Чомуж мій люд, твоя дитина
Без захисту, од вік в страданню
В тюрмі, таборі, на вигнанню?
Чомуж лиш ми твої покірні
І найвірнійшії сини
Ніде на цій землі безмірній
Не маєм Боже вітчини?
Чомуж ніде не вільно нам
Склонити голову на волі
І кликнути: — „Мій дім, мій храм!“
Чомуж на шпилі Чорногори
Завішені чужі прапори?

Коби з тих гір днесь вибухла лявіна
Яка грізна
І стерла раз із таблиці життя
Невольничий рабський наш рід
Й плюгаві наші імена!
На вічне, вічне забуття!

* * *

Цить...!
І Бог і біс мовчить..
— Гу, гу! Гу, гу! — Крізь гори, дебри
Ворожий полк веде маневри.
А хтось вирубує ліси...
О, земле рідна, краю мій, мій ГоспODE —
Проклят вси!

РУБАЮТЬ ЛІС.

Стук, стук, стук, стук!..
Сто тисяч пил, сокир і рук
Рубає пильно, неумомно.
Грим! Грим... Шах. . шах...!
В лісах, гаях
Черв точить скарб наш беззаконно.

Під грюк сокир, під шуми пил
Схиляється сосна на діл
І молить шумом і гомоном.
Стук, стук! — Одвічний великан
Застогне з болю, лютих ран,
Й паде за землю із проклоном

Фу, фу! Тра рра...!
Мов гад неситий з над Дністра
Йде потяг, йде гадюка хияка:
— Вантаж ялиці! Помагай!
Готово! — Фу, фу, фу! Праццай! —
І потяг мчиться — до Парижа.

Столітний Гуцул на горі
Глядить і молиться в журі:
Ой, в нас погана господиня.

Пани вирубують наш гай,
Й пропаде вся краса, наш рай,
За десять літ — ось тут пустиня.

І Гуцул скулившись в дугу,
В шинок пішов лічить нудьгу
Й ворожку розпитать про зела:
В рогатій шапці чорт стоїть,
На зрубі ліса зиск числить,
Й співає: „Єще не зг'невла“.

ВІД ДЖЕРЕЛ ПРУТА.

Пливе ... пливе
 пустій ручай
З гори скоріш
 бігом.
Ховається у гай
 в комиш,
Каміння рве
 притьмом.
Безжурний хлопчик із висот
Стрибом
 плигом,
 швидкобігом
 жене й сміється із пустот.
Пустий гультай.
Гудить, шумить сміхун-жартун,
Цілує хвилями цвітки
Й сховавши в поли безліч струн
Він дзвонить пісні гайки.
Несе дарунки ясноперлі
Тай від коханки від Говерлі.
Нараз — го.. гу. гу.. гу.. гу. гу!
 Чи буря? град?
Це водопад.
Жене з заклятих скель скленінь
Сполошений стогривий ківь..
Із піздря — піна, шум каскад
Скажений ківь.

А низом, в низ —
Воркує потік голуб-сиз.
Біжить в лісок
Струмок —
Свічадо — небо на весну...
Засну я тут в тиші засну...
На сон співає шум потока...
У сні мені присниться Фея —
Моя далека, синьоока..

Сон пад горами блукає,
Сіє зілля орхідей...
За рученьку Фею водить —
На трембіті грає.. грає...
Гей... а, ге... е... е... ей...

„МОГИЛА ДОВБУША“.

А всеж ти наш віщун всенароднього зриву,
Що вхопить знов колись за косу і топір.
Ти проблеск тих вогнів мужицьких бунтів гніву.
Що тліє край колиб ось тут у нетрях гір.

Ти предетеча тих, що в тюрмах умирали
В нерівній боротьбі, від тифу в шпиталях
Предвісник паліїв, що іскри роздували
Несучи всім краям революційний стяг.

Дванадцять вас було безіменних, забутих.
Вас не славить Боян, Тіртеї ні рідний бард,
А виж передня стежа чорноробів розкутих,
Голодних злидарів бунтарний аванґард.

В могилі спиш давно гуцульський наш герою.
Про тебе лиш казки Гуцулка шепче нам,
А дідиц став над Прут неситою стопою,
Полин нам шти дав, той, що й твоїм батькам.

Ой, Довбушуку наш! — Чи чуєш горда сило,
Що панщину у нас заводять знов пань?
Колиж ти встанеш знов з високої могили,
Зітреш з лица землі те царство сатани?

Я завжди вірю ще в казки старі дитинні.
Чекаю! Встанеш ти і топір скреше грань. —
З тобою не піде дванадцять лиш легінів, —
Нас піде міліон, Олексо, — тільки встань!

ВЕЧІР У ЛІСІ.

I.

Шумлять, шумлять ворожать, шепчуть шуми:
За що? Куди? Навіщо і чому?
Пощо зусилля, бій, змагання і задуми?
Життя — це блеск іскри, що гине в леті в тьму.

Шумить, гуде, клекаче й скаженів
Невпинно гомонить одно що року Прут:
Забудь усе забудь, що в серці твоїм тліє,
Свій порив до висот і неутомний труд.

Сузір'ями безмеж, шляхами молочними
Йде вічність і рече устами зоряними
Великий зміст всіх тайн усіх світів.. планет:

— Ти і все людство й усі його терпіння —
Марна краплина лиш в Мальштромі всеістніння,
А радість і Краса — лиш суєта суєт.

II.

Що нам слава й тріумфи? Що жалоби народні?
Племена і народи — відрух морської хвилі,
Що зашумить і гине в віковичній безодні,
А війна — шумовиння й бризки піни безсилі.

По що мудрість і творчість мого духа? Що г'еній?
Таж ось цей дуб зелений чи сосна одинока
За століт шуміти ме, яж розвіюсь в Нірвані,
Бо й життя дерев довше — од життя чоловіка.

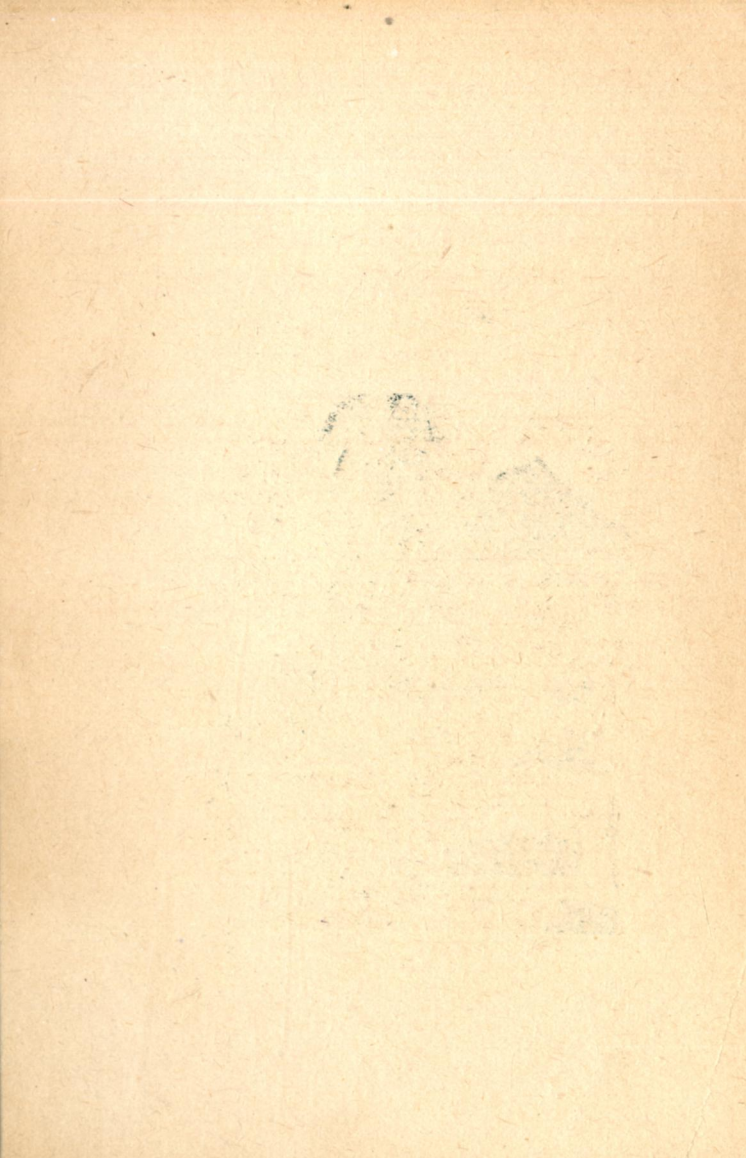
Що нам бунт революції і упадок престолів?
Таж кипіла борня тут серед гір цих і долів:
Люті крамоли, чвари, муравлів ворохобня.

А сьогодні? Лиш ліс цей тут шумить над гробами
(І над „нашими“ так, як і над „ворогами“)
— Vanitas vanitatis, et vanitas omnia.

Говерля — Ворохта — Ямна — Дора — 1923.)

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

(35)

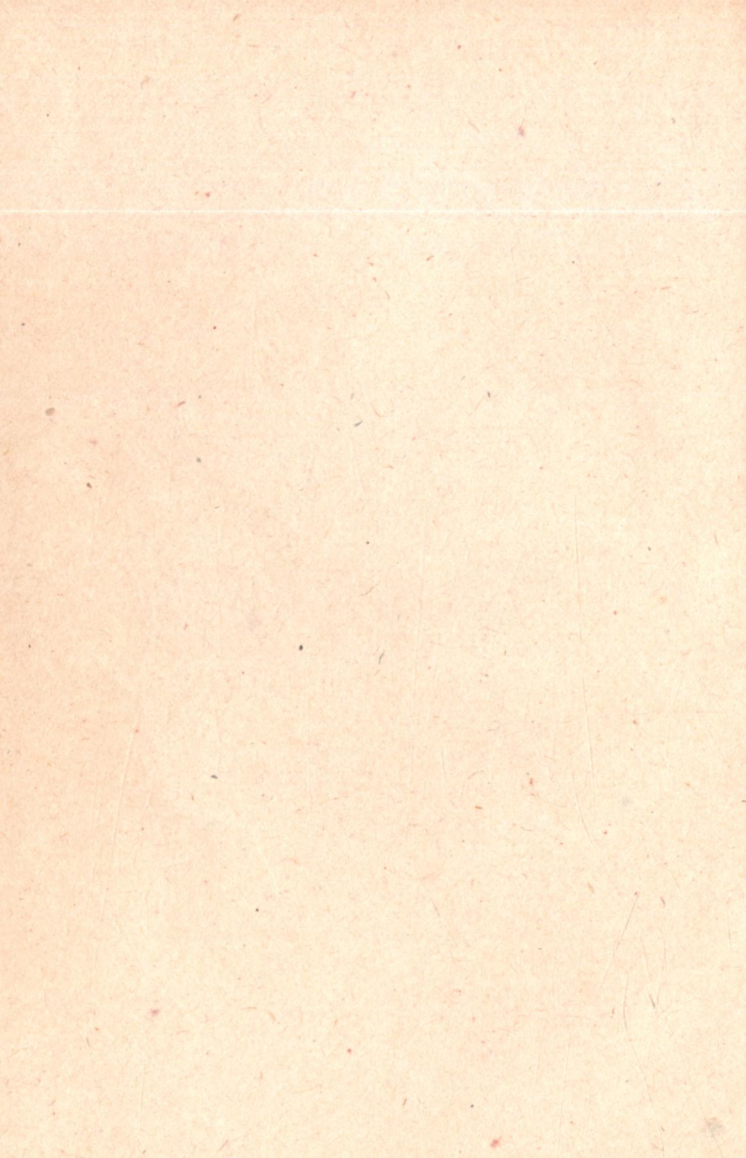
0,96 кон

(1986)

PA

169

РЛ. 169 7